

PEADIREKTOR

OTSUS

16.11.2004.a nr 35-KO

Koondumisele nr 29-ko/2004 OÜ Inchcape Motors Estonia/AS Esma Auto loa andmine

Koondumine

02.11.2004 esitas OÜ Inchcape Motors Estonia (edaspidi IME) esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 01.11.2004 sõlmitud ettevõtte müügilepingule IME omandab AS Esma Auto osana Mazda sõidukite müümise seotud äritegevuse ning sellega seotud tegevused Eestis (edaspidi Mazda Ettevõtte). Käesoleva tehingu tulemusel omandab IME valitseva mõju AS- i Esma Auto osa üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 05.11.2004 IME- i ja AS- i Esma Auto osa koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 p 2 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja või tema osa üle ja KonkS § 20 p 4 järgi on koondumise osaline ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks IME ja Mazda Ettevõtte.

IME kuulub Inchcape kontserni (Inchcape International Group B.V). Inchcape kontsern tegeleb peamiselt autotootjatest koostööpartnerite sõidukite importimise ja edasimüügiga ning osades riikides ka jaemüügiga. Inchcape kontserni ettevõtjad impordivad ja müüvad edasi erinevates riikides eri kaubamärkide sõidukeid nagu Toyota, Jaguar, Land Rover, Mazda, Volkswagen, Maserati, BMW, Lexus, Subaru, Ferrari.

IME kanti äriregistrisse 27.09.2004. Enne IME- i asutamist ei ole Inchcape kontsernil olnud Eestis tütarettevõtjaid ega filiaale. Inchcape Motors Finland Oy, mis on Inchcape kontserni kuuluv Soome tütarettevõtja, on sõlminud edasimüügilepingud AS- iga Vilojett ja AS- iga Esma Auto uute Mazda sõiduautode ja nende varuosade edasimüügiks Eestis. Lisaks on Inchcape Motors Finland Oy sõlminud edasimüügilepingu AS- iga Info Auto Jaguari kaubamärgi autode müügiks.

14. oktoobril 2004.a. sõlmisid IME ja AS Vilojett ettevõtte müügilepingu, mille kohaselt IME omandas AS- i Vilojett osa ehk Mazda sõidukite müümise seotud äritegevuse ning sellega seotud tegevused Eestis. Konkurentsiamet andis nimetatud koondumisele loa 01.11.2004.a.

Mazda Ettevõtte moodustab osa AS- ist Esma Auto ning tema äritegevusteks on: uute Mazda sõiduautode ja nende varuosade jaemüük, kasutatud sõiduautode (nii Mazda kui muude tootjate sõiduautod) jaemüük, sõiduautode (nii Mazda kui muude tootjate sõiduautode) hooldus ja remont.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning vähemalt ühe ühineva ettevõtja või ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

IME- i 2003.a. majandusaasta ülemaailmne käive oli ligikaudu [...] krooni ja käive Eestis oli [...] krooni. Mazda Ettevõtte 2003.a. majandusaasta ülemaailmne käive oli [...] krooni ja käive Eestis oli [...] krooni. Seega kuulub IME- i ja Mazda Ettevõtte koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Antud koondumise puhul on kaubaturul käibivad kaubad:

- uute sõiduautode ja nende varuosade jaemüük;
- kasutatud sõiduautode jaemüük;
- sõiduautode hooldus ja remont.

Kaubaturu geograafiline ulatus on Eesti territoorium.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

AS- i Vilojett osa omandamise tulemusena tegutseb IME samadel kaubaturgudel kui Mazda Ettevõtte.

Koondumise teate esitaja andmetel oleks koondumise järgselt IME- i turuosa kaubaturul käibivate kaupade osas järgmine:

- uute sõiduautode ja nende varuosade jaemüük, ligikaudu [...]%;
- kasutatud sõiduautode jaemüük, ligikaudu [...]%;
- sõiduautode hooldus ja remont, ligikaudu [...]%.

Lisaks ülalnimetatud kaubaturgudele tegutseb IME ka uute sõiduautode ja nende varuosade hulгимüügi kaubaturul, mis on vertikaalselt seotud uute sõiduautode ja nende varuosade

jaemüügi kaubaturuga. Seetõttu muutub koondumise järgselt kaubaturu struktuur selliseks, kus IME tegevus hõlmab kaubaturul käibivate kaupade osas nii hulgi- kui jaemüüki.

Kuna koondumise tulemusena ei teki IME- I kaubaturul käibivate kaupade osas vähemalt 15% turuosa horisontaalsetes suhetes ega vähemalt 25% turuosa vertikaalsetes suhetes, siis puuduvad koondumise poolt mõjutatud kaubaturud majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a. määruse nr 3 § 7 lg 3 mõistes. Seega ei mõjuta koondumine uute sõiduautode ja nende varuosade jaemüügi, kasutatud sõiduautode jaemüügi ning sõiduautode hoolduse ja remondi kaubaturge.

KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40% käibest.

Koondumise järgselt ei teki IME- I sellist positsiooni, mis võimaldaks tal tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest, samuti ei hakka talle kuuluma ühegi kaubaturul käibiva kauba osas vähemalt 40% käibest.

Seega, koondumine ei tekita ega tugevda kaubaturul turguvalitsevat seisundit ning KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Hinnang koondumisega seotud konkurentsipiirangutele

Konkurentsiamet on seisukohal, et Ettevõtte müügilepingu punktis 15.1 AS- i Esma Auto suhtes sätestatud [...] konkurentsipiirangut ja kõiki teisi samas punktis sisalduvaid sätteid võib lugeda koondumisega otseselt seotuks ja selle jõustamiseks vajalikuks, kuna sellega tagatakse omandatava vara väärtuse säilimine nende üleminekul müüjalt ostjale.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba OÜ Inchcape Motors Estonia ja AS Esma Auto koondumisele, sealhulgas koondumisega seotud konkurentsipiirangutele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul selle teatavakstegemisest arvates (Halduskohtumenetluse seadustik § 9 lg 1).

Peeter Tammistu